

Sygn. akt V Pa 97/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Legnicy V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Wilga

Sędziowie: SSO Krzysztof Głowczyński (spr.)

SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2019 r. w Legnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa S. S.

przeciwko (...) Akcyjna Oddział Zakłady (...) w K.

o odprawę emerytalną

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie IV Wydział Pracy

z dnia 7 sierpnia 2018 r.

sygn. akt IV P 28/18

oddala apelację.

SSO Krzysztof Głowczyński SSO Jacek Wilga SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

UZASADNIENIE

W sprawie IVP 28/18 Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział IV Pracy wyrokiem z dnia 07 sierpnia 2018 r. zasądził od strony pozwanej(...)S.A. Oddział Zakłady (...) w K. na rzecz powoda S. S. kwotę 8.590,28 zł brutto z ustawowymi odsetkami od dnia 01 marca 2015r. do dnia zapłaty (punkt I), nie obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego na rzecz (...) S.A. w L. (punkt II) i zasądził od pozwanego (...) na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Lubinie) kwotę 430,00 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej od uiszczenia której powód był zwolniony (punkt III).

Sąd Rejonowy w Lubinie wezwał(...) S.A. Oddział Zakłady (...) w (...) do udział w sprawie w charakterze strony pozwanej postanowieniem z dnia 10 maja 2018 r. Do tego czasu stroną pozwaną był tylko (...) S.A. w L..

Sąd Pracy ustalił, że umowa powoda z Przedsiębiorstwem (...)sp. z o.o. w L. z dniem 31.08.2012 r. uległa rozwiązaniu za porozumieniem stron w związku z jego przejściem na emeryturę i że świadczenie to wymieniony pobierał. Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. nie wypłaciło powodowi należnych świadczeń, w tym między innymi odprawy

emerytalnej. Świadczenie takie zasądzono od tego Przedsiębiorstwa nakazem zapłaty ale należności z tego tytułu nie otrzymał.

Powód był zatrudniony w pozwanym (...) SA (...) w okresie od 10.10.2012 r., ostatnio na czas nieokreślony i ten stosunek pracy uległ rozwiązaniu za porozumieniem stron z dniem 28.02.2015 r. Powód pismem z dnia 27.01.2018 r. zwrócił się do (...) o wypłatę odprawy emerytalnej.

Sąd Pracy uznał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie gdyż zgodnie z treścią art. 92⁽¹⁾ § 1 k.p. odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia przysługuje pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę. Powód spełnił wskazane warunki, szczególnie że pomimo przejścia z dniem 31 sierpnia 2012 r. na emeryturę, dotychczas odprawy emerytalnej jeszcze nie otrzymał. W przekonaniu Sądu Rejonowego, skoro z powodu niewypłacalności poprzedniego pracodawcy powód nie otrzymał odprawy emerytalnej, to po ponownym zatrudnieniu się i następnie rozwiązaniu stosunku pracy i przejściu na emeryturę, nabył prawo do odprawy w (...). Sąd miał na względzie, że przepisy k.p. o odprawie emerytalnej mają charakter powszechny i zakładają, że każdy pracownik raz w życiu powinien otrzymać odprawę emerytalną jako swoistego rodzaju zabezpieczenie finansowe w związku z zakończeniem zatrudnienia i rozpoczęciem pobierania świadczeń emerytalnych z ZUS.

W ocenie Sądu I instancji roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu gdyż zostało wniesione przed upływem 3 lat liczonych od dnia, w którym stało się wymagalne, najpóźniej do 28 lutego 2018 r. W tym też dniu powód złożył pozew o zapłatę odprawy emerytalnej w urzędzie pocztowym. Pozew ten wniósł przeciwko (...) SA w L. a nie przeciwko pozwanej Spółce, która z racji wewnętrznych przepisów pełni rolę pracodawcy w myśl przepisu art. 3 k.p. Sąd uznał, że skoro powód wniósł pozew przeciwko spółce a oddział funkcjonuje jedynie w ramach jej struktury organizacyjnej, to wytoczenie powództwa w tym konkretnym przypadku przeciwko tzw. przedsiębiorcy ekonomicznemu przerwało bieg przedawnienia przeciwko oddziałowi (podobnie SN w wyroku z dnia 24.02.2015 r. II PK 88/14).

W apelacji od powyższego wyroku (...) S.A. Oddział Zakłady (...) w K. zarzucił naruszenie prawa:

- materialnego, art. 8 k.p. w związku z art. 291 k.p. przez przyjęcie, że roszczenie nie uległo przedawnieniu, podczas gdy okres przedawnienia minął 28 lutego 2018 r., a Sąd dopiero postanowieniem z dnia 10 maja 2018 r. wezwał do udziału w sprawie w charakterze strony pozwanej (...) S.A. Oddział (...),

- procesowego, art. 227 k.p.c. w związku z art. 232 i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

a) nie dokonanie koniecznych ustaleń faktycznych niezbędnych do rozstrzygnięcia zasadności dochodzonego roszczenia, skutkujące przyjęciem, że w tym konkretnym przypadku wytoczenie powództwa przeciwko tzw. przedsiębiorcy ekonomicznemu przerwało bieg przedawnienia przeciwko Oddziałowi,

b) nie dopuszczenie z urzędu dowodu na okoliczność wysokości dochodzonego roszczenia, w sytuacji nie uwzględnienia zarzutu przedawnienia.

Wskazując na powyższe zarzuty strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału Sąd Okręgowy dodatkowo ustalił co następuje.

Postanowieniem z dnia 12 września 2016 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w L. umorzył nawet wszczęte z wniosków wierzyciela – Sądu Rejonowego w Lubinie postępowanie egzekucyjne prowadzone do majątku (...) sp. z o.o. w likwidacji w L. na podstawie akt w sprawach egzekucyjnych (Kms 434/15, Kms 121/15, Kms 89/94, Kms 311/14, Kms 230/15, Kms 410/13, Kms 505/13, Kms 504/13, Kms 572/13, Kms 359/13, Kms 337/13, Kms 411/13i Kms 412/13) obejmujących zaległości z tytułu opłat za koszty postępowania, których wierzycielem był Sąd Rejonowy w Lubinie.

Podstawę umorzenia stanowiło ustalenie, z którego wynika, że wskazana Spółka nie posiada żadnej nieruchomości, nie figuruje w Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców jako właściciel pojazdów i w końcu także nie ustalono składników majątkowych, z których możliwa byłaby skuteczna egzekucja.

Jak wynika z pisma z dnia 08 września 2016 r. (k. 10-11) powód nie zdołał wyegzekwować prawomocnie orzeczonych na jego rzecz wskazanym wyżej nakazem zapłaty świadczeń, w tym odprawy emerytalnej także ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (...) sp. z o.o. z/s w L.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także zarzutów podniesionych w apelacji prowadzi do wniosku, że zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy. Sąd Okręgowy podziela istotne ustalenia faktyczne Sądu I instancji, dokonane w oparciu o prawidłowo oceniony, zgodnie z regułami wynikającymi z art. 233 § 1 k.p.c. materiał dowodowy i przyjmuje je za własne. Wskazany przepis uprawnia sąd do oceny wiarygodności mocy dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału. Ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia. Tak rozumiana swobodna ocena dowodów jest prawem sądu orzekającego - stąd kontrola prawidłowości tej oceny dokonywana przez sąd odwoławczy musi być z reguły ostrożna, pamiętać bowiem należy o tym, że sąd odwoławczy w tym zakresie dokonuje prawidłowości dowodów, których sam nie przeprowadził (por. wyrok SN z 27 września 2002r. II CKN 817/00; wyrok SN z 16 kwietnia 2002 r. CKN 1446/00). Sąd Okręgowy nie dopatruje się przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, szczególnie że zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. strona pozwana nie odnosi do któregośkolwiek ustalenia faktycznego Sądu I instancji. Wbrew sugerującemu naruszenie art. 227 k.p.c. w związku z art. 232 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. zarzutowi Sąd ustalił wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności faktyczne, w tym także pozostające w związku z zarzutem przedawnienia. W kontekście tego zarzutu podkreślenia wymaga, że strona pozwana była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, który poza złożeniem wolnej od jakichkolwiek wniosków dowodowych odpowiedzi na pozew nie wykazał żadnej aktywności w sferze postępowania dowodowego. W tej sytuacji zebrawszy wystarczający w sprawie materiał dowodowy, w świetle przywołanego w zarzutach apelacji art. 232 k.p.c., Sąd Rejonowy nie był zobligowany do dopuszczenia dalszych, szczególnie niewskazanych przez stronę dowodów. Poza podniesieniem zarzutu przedawnienia, zarówno w odpowiedzi na pozew jak i do chwili wydania zaskarżonego wyroku strona pozwana nie kwestionowała wysokości dochodzonego od niej świadczenia. Stąd należy przyjąć, że wysokość odprawy emerytalnej nie była sporna (art. 230 k.p.c.) i w związku z tym, szczególnie z urzędu Sąd Pracy nie miał obowiązku dopuszczania dowodu na okoliczność ustalenia wysokości dochodzonego roszczenia.

Na wstępie należy zaakcentować, że uwzględniając powództwo Sąd I instancji przyjął słuszne w przekonaniu Sądu Okręgowego założenie, że ze względu na powszechny charakter przepisów k.p., w związku z zakończeniem aktywności zawodowej powiązanej z przejściem na emeryturę każdy pracownik raz w życiu powinien otrzymać odprawę emerytalną. W tej sytuacji, w świetle zarzutów i uzasadnienia apelacji rozważenia wymagały dwie zasadnicze kwestie. Po pierwsze, czy dysponujący tytułem wykonawczym powód ma realną możliwość wyegzekwowania od figurującej nadal w KRS Spółki (...) odprawy pieniężnej i po wtóre, czy ze względu na wskazywane przez stronę pozwaną okoliczności roszczenie o odprawę uległo przedawnieniu.

W pierwszej ze wskazanych wyżej kwestii należy przypomnieć, że po rozwiązaniu z dniem 31 sierpnia 2012 r. ze spółką (...) umowy o pracę powód nie pozostawał bierny i podejmował czynności zmierzające do wyegzekwowania należnej mu odprawy emerytalnej. Nie otrzymawszy tego świadczenia, powód skutecznie wytoczył powództwo o jego zapłatę. Jego wniosek o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych między innymi odprawy pieniężnej z przyczyn wskazanych w przywołanym wyżej piśmie z dnia 08 września 2016 r. rozpatrzono negatywnie. W okolicznościach sprawy dysponujący tytułem wykonawczym powód nie ma realnej możliwości wyegzekwowania należnej mu od spółki (...) odprawy emerytalnej. Z okoliczności tych wynika bowiem, że od chwili podjęcia

uchwały o rozwiązaniu spółki (...) (20 sierpnia 2012 r.) upłynęło już ponad 6 lat. W tym czasie, ze względu na niewystarczającą nawet na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego wartość majątku tej Spółki prawomocnie dnia 28 czerwca 2013 r. oddalono wniosek o ogłoszenie jej upadłości. W ramach wskazanego wyżej, zakończonego umorzeniem postępowania egzekucyjnego ustalono, że w istocie nie istnieje majątek, z którego możliwe byłoby prowadzenie skutecznej egzekucji z majątku Spółki (...).” Wszystkie te fakty nie powinny budzić wątpliwości, iż pomimo dalszego formalnego figurowania tej Spółki w rejestrze KRS, nie jest już ze względu na jej likwidację realnie możliwe wyegzekwowanie jakiejkolwiek należności. W uzupełnieniu dodatkowo należy jeszcze mieć na uwadze to, że w sytuacji gdy prawidłowo przeprowadzono likwidację spółki, a mimo to pozostały jeszcze jakieś wierzytelności, to na skutek rozwiązania spółki wygasają one, gdyż przepisy kodeksu spółek handlowych o spółkach z o.o. i akcyjnych nie przewidują w tym wypadku jakiejkolwiek sukcesji (por. Kodeks Spółek Handlowych. Komentarz. Tom I. 7, wydanie, Lex a Wolters Kluwer bussiness, Warszawa 2010, str. 1211). Jeżeli zatem niezaspokojone dotychczas jeszcze wierzytelności nie wygasły to ze względu na przytoczone wyżej rozważania skutek taki z całą pewnością nastąpi. Jakkolwiek zatem powód dysponuje tytułem wykonawczym, to realnie w świetle przedstawionych rozważań nie zdoła już przy jego użyciu należnej mu odprawy emerytalnej od spółki (...) wyegzekwować. Jest to możliwość tylko i wyłącznie czysto teoretyczna.

Wbrew argumentom apelacji roszczenie o odprawę emerytalną ze wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn nie uległo przedawnieniu. W świetle treści uzasadnienia tego wyroku oczywiście chybiony jest przede wszystkim zarzut naruszenia art. 8 k.p. Skoro bowiem przepisu tego Sąd I instancji w sprawie nie stosował, to w toku racjonalnego rozumowania wyartykułowanego w nim prawa materialnego nie mógł naruszyć i w istocie nie naruszył.

W kontekście naruszenia art. 291 k.p. Sąd Okręgowy w pełni podziela dokonaną przez Sąd I instancji ocenę prawną wraz z przytoczonymi na jej uzasadnienie motywami. W odniesieniu do podniesionych w uzasadnieniu apelacji argumentów nie sposób jest nie zgodzić się ze stwierdzeniem, że orzeczenia Sądu Najwyższego, analogicznie jak każde inne orzeczenie sądowe, wiążą w sprawach, w których zostały wydane. Należy jednak dodać, że orzecznictwo, szczególnie Sądu Najwyższego kształtuje obowiązującą linię orzeczniczą w zakresie wykładni prawa. Choć jest ono wyrażone w indywidualnie określonym stanie faktycznym, to jednak jego poglądy mają charakter uniwersalny. Stwierdzając zatem w przywołanym przez Sąd I instancji wyroku z 24 lutego 2015 r. (II PK 88/14), że wezwanie przez pracownika do próby ugodowej pracodawcy „ekonomicznego” przerywa bieg przedawnienia przeciwko pracodawcy „wewnętrznemu” (art. 3 k.p.) - ze względu na przedmiot sprawy, w której pogląd ten wyrażono – (czyli w przypadku dochodzenia roszczeń uzupełniających z tytułu wypadku przy pracy) Sąd Najwyższy wyraził pogląd o tyle uniwersalny, że nie tylko w takich sprawach ale także, np. w sprawie o odprawę emerytalną jest on aktualny.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. pozbawioną dostatecznie uzasadnionych podstaw i przez to bezzasadną apelację oddalił.

SSO Krzysztof Głowczyński SSO Jacek Wilga SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz